1851. **LEEUWARDER COURANT.** No. 84.

DINGSDAG den 21 OCTOBER.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 17 October 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,30.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 188,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 188,00.

Leeuwarden, den 18 October 1851.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 16 October.

Maandag morgen heeft de Koningin de tentoonstelling nogmaals bezocht. Gedurende den ganschen dag was het gebouw opgevuld met eigenaars der tentoongestelde goederen en hunne vrienden. Alle zaken waren nog op hunne plaats, behalve de brillante *ko-hi-noor*, die terstond in verzekerde bewaring is gebragt.

Gisteren morgen heeft onder een ontzettenden toevloed der bevolking de finale sluiting van de wereld-tentoonstelling plaats gehad. Binnen het gebouw was alles voor die plegtigheid gereed gemaakt even als tijdens de opening. De Koningin was daarbij niet tegenwoordig, doch in haren naam heeft prins *Albert* de plegtigheid volvoerd, in tegenwoordigheid: van den bisschop van Londen, lord *John Russell*, lord *Carlisle*, lord *Granville*, baron *L. von Rothschild*, graaf *Clarendon*, den alderman *Salomons*, de commissarissen voor de tentoonstelling en eene menigte andere voorname personen; daarenboven waren ruim 30,000 tentoonstellers met hunne vrienden in het gebouw vereenigd. De troon, waarop prins *Albert* gezeten was, bestond uit den prachtig gebeeldhouwden ivoren zetel, door den rajah van Tavancore gezonden. Nadat Z. K. H. zijnen dank had betuigd aan al degenen, die tot verwezenlijking van zijn grootsch plan hadden medegewerkt, hield de bisschop van Londen een plegtig dankgebed en werd ten slotte, onder het spelen der orgels, het nationale volkslied door alle aanwezigen aangeheven. Prins *Albert* werd bij zijn vertrek luide toegejuicht.

Men heeft afgezien van het uitdeelen van prijzen in geld, en op voorstel van sir *Robert Peel*, zijn de gouden en zilveren eerepenningen insgelijks afgeschaft, zullende er drie duizend bronzen worden uitgegeven, als zijnde het laatste metaal duurzamer en beter geschikt tot bewerking. Uit de lange lijst der prijzen en premien, welke door de jury's aan eene menigte inzenders zijn toegekend, komen de volgende namen van Nederlanders voor, aan welke dezelfde onderscheiding is te beurt gevallen.

Eene raadsmedaille (*council medal*) aan den heer *W. M. Logeman*, wegens de voortreffelijkheid zijner magneten; voorts prijsmedailles (*prize medals*) aan de heeren: prof. *S. Bleekrode*, voor zinkoxidie; *C. C. Prins*, voor aardappelstijfsel; *K. L. Enthoven*, ijzeren weegkraam; Holl. spoorwegmaatschappij, voor het model eener spoorweg-wipbrug; *W. Jenken*, voor eene ploeg; *J. C. Zaalberg en Zoon*, voor eene pronkdeken; *B. C.* en *F. Honig*, voor perkament en papier; *N. D. Brandon*, voor stearine-kaarsen; *W. F. Kronenberg*, voor een tapijt; *Petit* en *Fritzen*, voor klokken met toestel; *P. Regout*, voor kandelabres; dezelfde, voor glazen pijpen en tafelglas; *L. N. Schutz*, voor gegoten zinkwerk; *D. Romein*, voor gezette juweelen, en *F. Zeegers*, voor een Japansch verlakt vuurscherm.

Het juist getal der bezoekers van de wereld-tentoonstelling, van 1 Mei tot 11 October is 6,201,856 geweest, te weten; in Mei 734,782; in Junij 1,133,116; in Julij 1,314,176; in Augustus 1,023,435; in September 1,155,240, en in de elf eerste dagen van October 814,107.

Uit eene opgave van de Londensche policie ziet men dat van 1 Julij tot 31 Augustus in het kristallen paleis gevonden zijn: 275 broches, 319 zijden zakdoeken, 69 spelden, 67 bracelets, 168 oorbellen, 43 stokjes, 68 reticules, 16 zakportefeuilles, 13 porte-crayons, 41 voiles, 32 parasols, 18 brillen, 4 lorgnetten, 4 tabaksdoozen, 2 dameszakken, 10 horologiesleutels, 3 waaijers, 14 schwals of mantels, enz., bovendien nog tien kinderen.

— Eene wel der vermelding waardige en belangrijke gebeurtenis heeft dezer dagen hier te lande plaats gehad. De heer *D'Israeli*, thans hoofd van de tory-partij, en tot dus verre een der hevigste kampvechters voor het beschermende stelsel, heeft op eenigzins plegtige wijze deze laatste geloofsbelijdenis afgezworen. Onderscheidene andere bekwame staatshuishoudkundigen, tot dezelfde partij behoorende, hebben zijn voorbeeld gevolgd, en aan de pachters der graafschappen, welke zij vertegenwoordigen, brieven gerigt, waarin zij hen uitnoodigen, om alle hoop tot terugkeering tot het beschermende stelsel te laten varen. De tegenstanders van het vrijzinnige stelsel in Engeland, door sir *Robert Peel* ingevoerd, zullen er dus meer dan ooit van moeten afzien om het werk van dien grooten staatsman te vernietigen.

PARIJS, den 16 October.

De hoop der zulken, die nog meenden dat de President der republiek de politieke gedragslijn nog niet zou verlaten, welke hij tot nu toe gevolgd heeft, is niet verwezenlijkt. In een kabinetsraad, welke Dingsdag te St. Cloud gehouden is, bleef hij onwrikbaar bij zijn voornemen, om tot de geheele afschaffing der wet van 31 Mei over te gaan; en toen hij de ministers tot zijn gevoelen niet kon overhalen, nam hij hunne demissie aan, met verzoek echter, om zich met het bestuur te blijven belasten, tot dat hij hunne opvolgers zou benoemd hebben.

In de zitting der permanente commissie op heden is besloten, dat er geene termen bestonden om de Wetgevende Vergadering vóór het bij de wet bepaalde tijdstip bijeen te roepen.

— Men heeft alle reden om het besluit des Presidents te betreuren. De wet van 31 Mei moge niet volmaakt zijn, zij was voortreffelijk in haar beginsel. Het algemeen stemregt zonder eenigen regel, zonder grenzen, is de verkiezingen prijs geven aan al de wisselvalligheden, welke de driften der demagogen kunnen te weeg brengen, en alle vrienden van orde hebben er het hoogste belang bij dit regt te beperken. Van deze beperking af te wijken is hetzelfde, als zich in een der belangrijkste punten van de partij der orde af te scheiden. Door voor deze scheuring niet terug te deinzen, offert de President der republiek het algemeen welzijn op voor datgene, wat hij, hoewel verkeerdelijk als zijn eigen belang beschouwt. Hoogst waarschijnlijk zal hij bij de linkerzijde de ondersteuning niet vinden, waarop hij hoopt, door de wet van 31 Mei ten haren gevalle op te offeren en hij zal alzoo nutteloos de sympathie der meerderheid hebben verspeeld.

Betreffende de vermoedelijke opvolgers van de afgetredene ministers, is nog niets zekers bekend. Onder de geruchten, die daaromtrent in omloop zijn, behoort ook een ministerie *Lamartine*, met den generaal *Bourjoily* als minister van oorlog. Men wil zelfs dat de President den heer *de Lamartine* zou verzocht hebben, zoo spoedig mogelijk naar Parijs terug te keeren; den heer *O. Barrot* zou echter eene dergelijke uitnoodiging niet zijn toegezonden. Onder de vermoedelijke opvolgers van den heer *Carlier* noemt men ook de heer *Maupas*, prefect van het departement der Opper-Garonne. Wel het waarschijnlijkste is het gevoelen van diegenen, welke gelooven, dat er een interimair ministerie zal worden benoemd, welks taak eenvoudig zal wezen, om de boodschap van den President der republiek tegenover de wetgevende vergadering te verdedigen. Van den anderen kant acht men het niet geheel en al onmogelijk, dat de heeren *Fould*, *Magne* en *Rouher* deel van de nieuwe combinatie zullen uitmaken.

De geruchten nopens een aanstaanden coup d'etat, zijn weder verstomd. Het verdient opmerking, dat in weêrwil van al de tegenwoordige beweging in de politieke kringen, de massa der bevolking kalm en bijkans onverschillig blijft.

's GRAVENHAGE, den 18 October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is de voordragt opgemaakt tot vervulling van de vacature in de Algemeene Rekenkamer ontstaan ten gevolge van het overlijden van mr. *A. R. de Wendt*. Op die lijst zijn geplaatst de heeren:

H. L. Fievez, hoofdambtenaar met den personelen titel van referendaris bij de Algemeene Rekenkamer;

H. M. van Eijk, koopman en assuradeur te Amsterdam, gewezen bookhouder bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, en

mr. *T. W.* baron *van Zuijlen van Nievelt*, ontvanger der domeinen te Sas van Gent.

Daarna heeft de Vergadering beraadslaagd omtrent de conclusien, ten aanzien van de mededeelingen, betreffende de overzeesche bezittingen van het Rijk, voorgesteld bij het den 24 Julij jl. uitgebragte verslag omtrent die stukken. Die conclusien zijn eenigzins gewijzigd *aangenomen*. De mededeelingen zijn voor kennisgeving aangenomen, en is tevens besloten:

1°. dat, hoewel de mededeelingen betreffende de kolonien, noch wat de Oost-Indiën, noch wat de West-Indiën aangaat, kunnen aangemerkt worden als het bij art. 60 der Grondwet gevorderde jaarlijksch verslag, er na de indiening van het verslag omtrent het beheer en den staat der kolonien over 1849, thans geene termen meer schijnen te bestaan, om op de voldoening van het bij voornoemd art. 60 gegeven grondwettig gebod aan te dringen;

2°. dat, voor zooverre op de onderscheiden, met name aangewezen punten geene inlichting en opheldering mogten zijn te vinden in het op 3 October jl. aan de Kamer ingediend verslag, die inlichting en opheldering alsnog zullen worden gevraagd, en

3°. dat afschrift van het verslag der Commissie zal worden gezonden aan den minister van kolonien.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Vrijdag den 10 dezer, heeft de commissie voor de verzoekschriften o. a. omtrent een verzoekschrift van *F. IJ. Tigchelaar* en 27 andere ingezetenen van het vlek Makkum en omstreken verslag uitgebragt, strekkende om van de Kamer, bij de aanstaande behandeling van de wetgeving op het patentregt, afdoende maatregelen te verkrijgen tot wering van het misbruik van sterken drank. Besloten: *tot nederlegging ter griffie en verzending aan de te benoemen commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot herziening der wetgeving op het regt van patent.*

— Men zegt, dat twee leden der Algemeene Rekenkamer dezer dagen aan de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal eene zeer breedvoerige memorie hebben doen geworden, houdende hunne beschouwingen omtrent en bedenkingen tegen drie ontwerpen van wet, tot regeling van 's Rijks algemeene comptabiliteit, aan laatstgemelde Kamer ingezonden laatstelijk bij Koninklijke boodschap van 24 September jl.

— De commissie, belast met de Kon. wedstrijden op het Loo, maakt, op last van Z. M. groote toebereidselen om voor het volgende jaar de wedstrijden voor de handboog- en scherpschutters nog meer op te luisteren. Voor iedere handboogschutterij, waarvan Z. M. opper-beschermheer is, wordt een standaard van oranje zijde vervaardigd, versierd met het wapen der gemeente waarin de schutterij gevestigd is. De pracht-buksen, als prijzen uitgeloofd, worden vervaardigd door den geweermaker *van Thiel*, te Den Dungen, bij 's Bosch. De rijke en kunstige beker, bestemd als prijs voor de scherpschutters der burgervereenigingen, waarvan de teekening door den beroemden schilder *C. Rochussen* geleverd is, wordt mede hier te lande gemaakt.

— Wij deelen hier mede een staat van de opbrengst der middelen in de negen eerste maanden van 1851, tegenover de opbrengst van de negen eerste maanden van 1850: Directe belastingen in 1851 *f* 14,435,175,38½, in 1850 *f* 13,817,291,69½, meerder in 1851 dan in 1850 *f* 617,883,69; in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengeld in 1851 *f* 3,615,546,48½, in 1850 *f* 3,874,650,85, minder in 1851 dan in 1850 *f* 259,104,36 (meerendeels veroorzaakt door de schorsing der heffing van de Rijnvaartregten); accijnsen in 1851 *f* 14,129,366,17, in 1850 *f* 14,221,627,94½, minder in 1851 dan in 1850 *f* 92,261,77½; registratie-, zegel-, successieregten enz. in 1851 *f* 7,690,952,12, in 1850 *f* 6,887,514,63, meerder in 1851 dan in 1850 *f* 803,437,49; regt van waarborg op de gouden en zilveren werken in 1851 *f* 126,128,31, in 1850 *f* 129,260,28, minder in 1851 dan in 1850 *f* 3,131,97; posterijen in 1851 *f* 1,009,299,92, in 1850 *f* 997,527,97, meerder in 1851 dan in 1850 *f* 11,771,94½; loterij in 1851 *f* 275,437,50, in 1850 *f* 285,479,55, minder in 1851 dan in 1850 *f* 10,042,05. Totaal in 1851 *f* 41,281,905,98, in 1850 *f* 40,213,352,92½, meerder in 1851 dan in 1850 *f* 1,068,552.

AMSTERDAM, den 18 October.

In eene gisteren gehouden vergadering van het Koninklijk Nederl.-Instituut, is besloten aan Z. M. een adres in te dienen, waarbij de opheffing van het Instituut wordt gevraagd. Dat adres luidt als volgt:

SIRE! Het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, had de eer, onder dagteekening van 20 Maart jl., Uwer Majesteit een adres met daarbij behoorende memorie aan te bieden, waarin het de vraag tot U rigtte, of het zich vleijen mogt, van Uwer Majesteits Regering op den finantiëlen grondslag van *f* 10,000 — nieuwe verordeningen te gemoet te zien; dan wel, of het zich geregtigd mogt rekenen, een uitgewerkt plan, op denzelfden grondslag, aan Uwe beoordeeling te onderwerpen.

»In Uwen naam, SIRE! ontving het Instituut van het hoofd van het departement van binnenlandsche zaken, den 19 April jl. het berigt, dat het weldra van regeringswege verordeningen van reorganisatie kon te gemoet zien.

»Het instituut heeft eerbiediglijk in deze Uwe beschikking berust, en het bleef van gezegde dagteekening tot heden, derhalve gedurende ongeveer zes maanden, de aangekondigde verordeningen verbeiden.

»Dit lijdelijk wachten, Sire, mag echter niet langer voortgezet worden, nu de som, welke op de staatsbegrooting voor den jare 1852 ten behoeve van het Instituut is uitgetrokken, dezelfde blijkt te zijn, welke de verklaring ten gevolge had, uitgedrukt in de memorie den 20 Maart jl. Uwer Majesteit aangeboden.

»De leden van het Instituut, getrouw aan de toen met den meesten ernst uitgesproken overtuiging, naderen op dezen oogenblik Uwe Majesteit met het eerbiedig verzoek, dat het Uwer Majesteit behage, indien het voorgedragen cijfer vastgesteld wordt, eene instelling op te heffen, die, den naam van *Koninklijk* dragende en geroepen tot de vervulling van zoo gewigtige pligten, haar bestaan niet kan voortzetten, terwijl het Gouvernement hare billijke wenschen *onverhoord*, hare vertoogen *onbeantwoord*, zijne toezeggingen *onvervuld* laat.

»Uwe Majesteit gelieve de verzekering aan te nemen, dat de leden van het Koninklijk Nederlandsche Instituut aan dit verzoek de betuiging voegen van innige verknochtheid, en diep gevoelde erkentelijkheid aan den Persoon van Uwe Majesteit.

LEEUWARDEN, den 20 October.

In de openbare vergadering van den Gemeente-Raad, op Zaturdag jl. te dezer stede gehouden, is door den Heer Burgemeester, ter tafel gebragt, eene Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, waarbij de ingezondene geloofsbrieven van de gekozene leden van den nieuwen Gemeente-Raad van *Leeuwarden*, aan den Voorzitter van dien Raad, worden teruggezonden en zulks zonder dat daaromtrent bedenkingen zijn voorgekomen, of het onderzoek bezwaren heeft opgeleverd.

Al de leden dezer vergadering, alzoo toegelaten zijnde, zijn door hen in handen van den Voorzitter, en door deze in handen van den heer jhr. mr. *H. M. Speelman Wobma*, afgelegd de eeden of beloften in art. 39 van de Gemeentewet, in verband met art. 83 der Grondwet voorgeschreven. — Daarna verklaarde de Voorzitter de Gemeente-Raad van *Leeuwarden*, wettig te zijn geconstitueerd.

In de tweede plaats is overgegaan tot de benoeming van drie wethouders,

waarvan de uitslag is geweest, dat de heeren: *D. Zeper*, mr. *S. W. Tromp* en *E. Bloembergen* als zoodanig zijn verkozen; doch hebben deze, naar aanleiding van art. 65 der Gemeentewet, het beraad, over de al of niet aanneming hunner benoeming, zich voorbehouden.

Vervolgens zijn benoemd tot ambtenaren van den burgerlijkenstand, de heeren: *D. Zeper*, mr. *J. H. Beucker Andreæ* en mr. *S. W. Tromp*.

Eindelijk zijn de navolgende commissiën benoemd, als:

a. De heeren: mr. *H. van der Kooi*, mr. *C. Wiersma*, jhr. mr. *J. M. van Beijma* en *G. O. Gorter*, tot het ontwerpen van een Reglement van Orde voor de Raads-Vergadering.

b. De heeren: *D. Zeper*, jhr. mr. *S. W. H. A. van Beijma thoe Kingma* en mr. *A. J. Romein*, tot het ontwerpen van eene instructie voor den secretaris.

c. De heeren: *N. T. Haverschmidt*, *C. Albarda*, *J. B. Drielsma* en mr. *C. Sloeswijk Vening*, tot het ontwerpen van eene instructie voor den Gemeente-Ontvanger, en

d. De heeren: mr. *J. H. Beucker Andreæ*, *O. P. Waller*, jhr. mr. *H. M. Speelman Wobma*, *C. Albarda* en *E. Bloembergen* tot het opmaken der stedelijke begrooting voor het jaar 1852.

— Naar men verneemt, zijn door de curatoren van het stedelijk gymnasium alhier, uit een 13tal sollicitanten naar het vacerende rectoraat, op een zestal geplaatst geworden (alphabetisch gesteld) de heeren: dr. *C A. Engelbregt*, rector te Doesborgh; dr. *C. M. Francken*, rector te Amersfoort; dr. *H. C. Michaëlis*, rector te Enkhuizen; dr. *J. G. Ottema*, præceptor alhier; dr. *D. C. Pleijte*, rector te Zalt Bommel, en dr. *D. Terpstra*, conrector te Gouda, en zijn daaruit door hen aan den Raad, tot het doen eener benoeming, voorgedragen de heeren: *Pleijte*, *Francken* en *Engelbregt*.

— Het is aan de onvermoeide nasporingen van de policie gelukt, in den avond van Zaturdag jongstleden twee der daders in handen te krijgen van den diefstal van een kistje met gouden voorwerpen, alhier gepleegd in den avond van den 30 September ll., en nog een gedeelte der gestolen voorwerpen in hun bezit te vinden. De nasporingen omtrent deze zaak worden met den meesten ijver voortgezet, daar men vermoedt dat hier nog medepligtigen zijn die de overige goederen verborgen houden. Ongelukkigerwijze heeft een der misdadigers zich gisteren avond in het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering, waarheen hij terstond na de ontdekking was overgebragt, door ophanging van het leven beroofd.

— Wij vernemen dat onzen stadgenoot, den heer *S. M. A. Ter Horst*, na gedurende eenige jaren met vrucht de voornaamste steendrukkerijen in ons vaderland bezocht te hebben, thans het voornemen heeft te dezer stede mede eene lithographische en autographische drukkerij op te rigten. Te oordeelen na de proeven, die wij het genoegen hadden van zijnen arbeid te zien, en die zich door eene keurige en nette uitvoering onderscheiden, gelooven wij niet te veel te zeggen, door te beweren dat het door hem vervaardigde, dat door vreemdelingen veelvuldig aangeboden wordende in vele opzigten overtreft, en met dat van de beste meesters kan wedijveren. Wij vermeenen daarom bij het steeds toenemende gebruik van de lithographie, de aandacht van belanghebbenden ook gerustelijk op dezelve te mogen vestigen. (*zie advertentie.*)

— Bij de plaats gehad hebbende stemming (*niet* **herstemming** *zoo als in het vorig nummer dezer courant verkeerdelijk is medegedeeld*) voor een lid van den Gemeente-raad in Leeuwarderadeel, wanneer 151 stembriefjes, waaronder 1 van onwaarde, zijn ingekomen, heeft niemand de volstrekte meerderheid van 76 stemmen op zich vereenigd, waarom op Dingsdag den 28 October e. k. eene herstemming zal plaats hebben tusschen de heeren *Pier Piers Gosliga* 55 en *Jacob Andeles Palsma* 46 stemmen bekomen hebbende.

Bij de plaats gehad hebbende opening der stembriefjes, tot benoeming van twee leden voor den Gemeente-raad te Sloten, op den 17 dezer, is gebleken, dat 42 allen geldige stembriefjes waren ingeleverd. Daar niemand de volstrekte meerderheid bekomen heeft, zal er eene herstemming plaats hebben, op Maandag den 27 dezer, tusschen de heeren *J. F. Landman* die 19, *J. I. Bakker* die 18, en *J. J. Visser* en *P. A. Bosma*, die ieder 10 stemmen hebben bekomen.

Bij de opneming der stemming den 15 dezer voor een lid van den Gemeente-raad van Smallingerland is gebleken dat 104 stembriefjes waren ingeleverd, waaronder echter een blanco, en dat bij die verkiezing tot lid van den Raad is verkozen den heer *Jannes Harmens Rinsma*, met 55 stemmen, zijnde de overigen tusschen onderscheidene personen verdeeld. Bij de opening der stembriefjes op Vrijdag ll. wegens herstemming tusschen de heeren *Hendrik Tjallings Bosma* en *Minse Jans Wijma*, is gebleken dat 79 stemmen weren uitgebragt, waarvan zich 55 op den heer *Hendrik Tjallings Bosma* hadden vereenigd, die mede alzoo tot lid van den Raad is benoemd en waarmede de Raad dier gemeente voltallig is geworden.

In de gemeente *Haskerland* heeft ten gevolge het niet aannemen der betrekking van lid van den Raad dier gemeente, door den heer *P. T. Tuijninga*, bij de plaats gehad hebbende verkiezing niemand de volstrekte meerderheid bekomen, wesbalve aldaar eene herstemming zal plaats hebben, over de heeren *G. W. C. D.* baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg* 65, en *IJ. F. de Haan* 40 stemmen op zich vereenigd hebbende.

In de gemeente *Opsterland*, heeft ten gevolge het bedanken van den heer *W. Broers*, eene nieuwe verkiezing van een lid van den Gemeente-raad plaats gehad, wanneer echter van de 283 geldige stembriefjes niemand de volstrekte meerderheid bekomen heeft. Diensvolgens heeft den 14 dezer eene herstemming plaats gehad over de heeren *S. G. Zwart* en *K. W. Rinsema*, van welke de eerste, van de 318 geldige stemmen, 193 en de laatste 125 stemmen op zich vereenigd hebben, zoodat de heer *S. G. Zwart* als lid dier Raad is gekozen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 9 dezer, no. 52[a], is tot plaatsvervanger van den kantonregter te Bergum, benoemd de heer mr. *J. M. de With*, advocaat te Buitenpost.

— Bij Koninklijk besluit van den 15den dezer, no. 9, is aan den heer *J. H. van Marselis Hartsinck* een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van controleur van den waarborg der gouden en zilveren werken te Zwolle.

— Bij besluit van den zelfden datum, no. 12, zijn benoemd tot ontvangers:

der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Ballum c. a. de heer *C. de Jong*, thans commies der 1ste klasse van 's Rijks belastingen te Scheveningen, en

der directe belastingen en accijnsen te Oudega c. a. de heer *W. de Timmerman*, thans derde klerk bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam.

— Bij besluit van den 5 dezer heeft Z. M. het porto der brieven, enz., die tusschen Nederland en Nederl. Indie met den Indischen landpost verzonden worden, nader geregeld. Daarbij is hoofdzakelijk bepaald, dat het porto der brieven bedraagt 10 cents ten behoeve van het Rijk en 25 cents ten behoeve der koloniale kas; onverminderd de vergoeding van hetgeen aan buitenlandsche Regeringen of administratien betaald wordt, wegens regten van doorvoer of vervoer. De gezamenlijke porten en verschotten bedragen, voor een *enkelen* brief: bij verzending over Marseille, *f* 1,40; over Southampton, *f* 1,30; over Triëst *f* 1,20. Bij verzending over Marseille worden als *enkel* beschouwd de brieven, die minder dan 7½ wigtjes wegen; over Southampton en Triëst, die welke 15 w. of minder wegen. De brieven kunnen, naar verkiezing der afzenders, over en weder, geheel ongefrankeerd, of ook wel gefrankeerd, tot aan de plaats van bestemming verzonden worden; eene gedeeltelijke frankering wordt niet toegelaten. Nieuwspapieren, tijdschriften, prijscouranten enz., in 't algemeen alle gedrukte stukken, mits onder kruisband en geheel gedrukt of gesteendrukt, zonder eenig handschrift, cijfers of teekens, de plaats van schrift vervangende, te bevatten kunnen ter plaatse van de afzending, over den geheelen afstand, gefrankeerd worden tegen betaling van 15 cents voor ieder vel of blad. — De bepalingen van dit besluit worden voor 't eerst toegepast op de brieven, welke met den Indischen landpost van December aanstaande naar Nederl. Indie, of uit de kolonie naar het moederland verzonden werden.

— H. M. de Koningin heeft dezer dagen aan de Dames-Vereeniging: *Liefde tot den Naaste*, te Sloten, twee vazen en een canapékussen, voor de jaarlijksche loterij ten behoeve der algemeene armen dier stad, doen toekomen.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft ter kennisse van het publiek gebragt, dat bij den boekhouder en kassier van de *Nederlandsche Staats-Courant*, tegen den vasten prijs van twee cents per vel, verkrijgbaar zijn gesteld exemplaren van die officiële stukken betrekkelijk de handelingen van de beide Kamers der Staten-Generaal, welke in het *Bijblad* der gemelde courant niet mogen worden opgenomed.

— De minister van binnenl. zaken heeft, onder dagteekening [illegible] circulaire uitgevaardigd nopens den zin en de toepassing van [illegible] gemeentewet opgenomen bepalingen betreffende de plaatselijke bela[illegible]

— Van regeringswege is verzouden, om aan de belanghebbenden [illegible] koophandel en fabrieken te worden medegedeeld, eene opgave nopens [illegible] del en de scheepvaart van Groot-Brittannie over de maand, [illegible] 5 September 1851, en over de acht maanden eindigende den 5den [illegible] vergeleken met de opgaven over dezelfde tijdperken van 1849 en 18[illegible]

— Volgens officiele berigten hebben van de 136,321 kiezers voor [illegible] te-raden in het geheele rijk 105,510 bij de 1ste stemming hun briefje in[illegible] hebbende dus gestemd op de 100 kiezers in: Noord-Braband 81, Gelderland [illegible] Zuid-Holland 79, Noord-Holland 72, Zeeland 79, Utrecht 80, Friesland [illegible] Overijssel 77, Groningen 65, Drenthe 68 en Limburg 85.

— Te Groningen is in het licht verschenen: *Een woord over evangelische [illegible] bouwing der kerke, aan al mijne Protestantsche, bijzonder Hervormde [illegible] christenen; of beantwoording der vraag: waarvan moeten wij in de Hervormde Kerk uitgaan? Van de kerkelijke leer, bijzonder die van Gods Souvereiniteit, of van de christelijke prediking, vooral van Gods genade? Door L. G. [illegible] Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan de Groningsche Hoogeschool.* Ter [illegible] *weging aanbevolen ook aan de lezers van: de Leer der Hervormde Kerk* [illegible] *den Leidschen Hoogleeraar J. H. Scholten.*

— De heer mr. *G. A. Fokker* te Middelburg heeft eene proeve van een [illegible] glement van Orde voor de Vergaderingen der Gemeenteraden geschreven en bij [illegible] boekhandelaren *J. C.* en *W. Altorffer* aldaar, uitgegeven. Wij vestigen [illegible] de aandacht der onderscheidene raadsleden als op eene voortreffelijke handleiding bij de discussie over dat onderwerp, welke eerlang allerwege zal [illegible] plaats hebben.

— Den 14 dezer is de heer *H. den Dubbelden*, bisschop van Emaus, apostolische vicaris van 's Hertogenbosch, Commandeur van de orde van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van 82 jaren, op het landgoed *den Ruwenberg*, onder St. Michiels-Gestel, overleden.

— De minister van finantien in Oostenrijk heeft aangekondigd, dat op de [illegible] ning, opengesteld bij berigt, dato 1 September ll., tot en met 23 September [illegible] ingeschreven Fl. 85,569,800, hebbende de inschrijvers, volgens § 8 van het be[illegible] rigt, aanspraak op het volle bedrag hunner deelneming; — dat van 23 tot [illegible] September nog, voor zoover de opgaven zijn ingekomen, is ingeschreven voor Fl. 1,606,500, zijnde alzoo de gezamenlijke deelneming Fl. 87,166,300, welk bedrag echter door nog te ontvangen opgaven kan vermeerderen, waaromtrent eene latere mededeeling blijft voorbehouden. — Verder, dat hoezeer de inschrijvingen tot 23 September gedaan, reeds het geheel bedrag voor de Leening [illegible] paald, zijnde 65 millioen, te boven gaan, de inschrijvingen na dien dag geschied, geene vermindering zullen ondergaan, maar gedekt worden uit de [illegible] convertering van de Invasie-Schuld door de Deposito-Kas van het algemeen Staats-schuld-Amortisatie-Fonds ingeschreven bedrag, blijvende diensvolgens het bedrag der Leening vastgesteld op Fl. 85,569,800.

Wegens de uitgifte der provisionele bewijzen en der Obligatien, waarmede nog in de maand October een aanvang zal gemaakt worden, zal nader berigt gegeven worden.

— In de *Preussische Zeitung* vindt men een telegrafisch berigt uit Hong-Kong, van 23 Augustus, medegedeeld, volgens hetwelk dr. *Gützlaff* den 8 dier maand zou overleden zijn.

VOLLENHOVE, den 13 October.

Heden kwam de eerw. kerkeraad der Herv. Gemeente alhier bijeen, ten einde over te gaan tot het formeren van een twaalftal predikanten, ter vervanging van onzen naar Meppel beroepen leeraar *H. Uden Masman*; en werd dat twaalftal uit de navolgende predikanten zamengesteld, als: DD. *Adriani*, te Waddingsveen; *Becking*, te Hantum; *Le Coultre*, te Steenwijkerwold; *Hartman*, te Blankenham; *Jonkers*, te Heteren; *Ruys*, te Rhenen; *Schermbeek*, te Elst; *Schik*, te Bodegraven; *Tuin*, te Kolhorn; *Verbrug*, te Nieuwpoort; *de Vries*, te Bemthuizen; *Wolvenkamp*, te Berkenwoude; hieruit werd terstond het onderstaande zestal gemaakt, als: DD. *Adriani*, *Jonkers*, *Ruys*, *Schermbeek*, *de Vries* en *Wolvenkamp*.

Instituut voor Doofstommen te Groningen.

Uit het dezer dagen aan de leden van het *Instituut voor Doofstommen* gezonden algemeen jaarlijksch verslag, wegens deze weldadige inrigting over het afgeloopen schooljaar, deelen wij de navolgende bijzonderheden aan onze lezers mede:

Het getal der departementen is niet verminderd, hoezeer het departement *Enkhuizen* bij voortduring wel als niet meer bestaande beschouwd mag worden.

Uit het vorig verslag was gebleken, dat het getal der leden op den 1 Januarij van het verleden jaar 2927 bedroeg. Dit getal is in 31 departementen met 150 verminderd, en in 13 departementen met 97 vermeerderd, zoodat het Instituut alweder uit 53 leden minder dan vroeger bestaat. (Van de departementen *Batavia*, *Enkhuizen*, *Suriname*, *Winschoten* en *Zuidhorn* is de opgave van het getal der leden niet ingekomen).

Deze voortdurende vermindering van het getal der leden, dat gedurende de laatste *acht* jaren, blijkens de verslagen, 1180 heeft bedragen, is gewis zorgwekkend, en het is uit dienhoofde, dat Hoofddirecteuren de Departementsdirecteuren bij vernieuwing op de meest ernstige wijze hebben uitgenoodigd, om toch hunne beste pogingen aan te wenden, ten einde nieuwe leden te verkrijgen, zich overtuigd houdende, dat die pogingen, op eene doelmatige wijze in het werk gesteld, niet zonder gunstig gevolg zullen blijven, zooals zulks in dit jaar, ten aanzien der departementen: *Arnhem*, *Delft*, *Leeuwarden*, *Middelburg*, *Rotterdam* en *Zaandam*, is gebleken.

Ook in dit jaar ontving het Instituut vele legaten en giften.

»Ieder weldenkend Nederlander,” aldus luiden de woorden van het verslag, »die het Instituut kent, die de uitkomsten, door hetzelve verkregen wordende, op den waren prijs weet te schatten, die overtuigd is van deszelfs groote en toenemende behoefte aan geldelijke ondersteuning, en die zich, in dit opzigt, door den schijn niet laat verblinden, zal zich met ons verheugen, dat de hiervoren gemelde weldaden aan dat Instituut bewezen zijn, niet, omdat, wat de geldelijke bijdragen betreft, — al mogten wij daarover al dadelijk kunnen beschikken, — daaraan voor het oogenblik volstrekte behoefte bestaat; maar dewijl de jaarlijksche inkomsten van die kapitalen eenigermate vergoeden het beloop der gemist wordende contributie van leden, waarvan het getal sedert de laatste jaren zoo zeer is verminderd.”.

In dit jaar zijn *veertien* doofstommen aan het Instituut opgenomen, (sedert het opmaken van het verslag zijn aan het Instituut 32 nieuwe kweekelingen opgenomen, waaronder echter 3 of 4, die waarschijnlijk wegens gemis aan verstandelijke vermogens zullen moeten worden ontslagen).

Ook nu weder is geen der aangegeven, den voor de opneming bepaalden ouderdom bereikt hebbende doofstommen verstoken geworden van het voorregt, om op het Instituut opgevoed en onderwezen te worden.

Voor *achttien* kweekelingen is een verlengd verblijf aan het Instituut aangevraagd, en wel gedurende het eerstvolgende schooljaar, dewijl Hoofddirecteuren zich overtuigd hielden, dat ze nog meerdere vorderingen konden maken.

Zestien kweekelingen van het Instituut zijn ontslagen. *Twee* hunner konden, uithoofde van daartoe leidende oorzaken, geene vorderingen meer maken, en de overigen zijn bekwaam, hoezeer in meerdere of mindere mate, om in de maatschappij te verkeeren. Van deze hebben *tien* op den 13 Mei ll. hunne geloofsbelijdenis, naar de leer der Hervormden, afgelegd. Een ander der ontslagen kweekelingen heeft, na een voorafgegaan daartoe strekkend opzettelijk onderzoek, in tegenwoordigheid van den President der Godsdienstige Israëlitische schoolcommissie in het synagogaal ressort van *Groningen*, blijken gegeven van ervaren te zijn in de Israëlitische Godsdienst- en geloofsleer; terwijl *drie* Roomsch-Katholijke kweekelingen alhier tot de eerste Heilige Communie zijn toegelaten.

»Het moet”, zeggen Hoofddirecteuren in hun verslag, »bij ulieden wel de aangenaamste gewaarwording te weeg brengen, dat meest alle doofstommen het Instituut niet verlaten, dan na hunne geloofsbelijdenis te hebben afgelegd. Dit gevoel zal verhoogd worden, als wij u de verzekering geven, — en dit kunnen wij in ruime mate doen, — dat de Godsdienstige kennis onzer ontslagen wordende kweekelingen veelal overtreft die van de meeste jongelieden, welke op gelijken leeftijd hunne geloofsbelijdenis afleggen. Warmen dank brengen wij daarvoor toe aan de Godsdienstleeraars van de onderscheidene kerkgenootschappen, die met zooveel moeite en volharding zich met het geven van [illegible] Godsdienstig onderwijs aan ons Instituut wel willen belasten.

»In ons vorig verslag hebben wij den wensch geuit, dat toch ieder, die daartoe de gelegenheid heeft, zich mogte beijveren, om te bewerken, dat geen doofstomme van het voor hem zoo noodzakelijk en weldadig onderwijs verstoken blijve en van het Instituut terug gehouden worde, te dikwijls op grond van onbeduidende overwegingen. Het is mogelijk, dat tengevolge daarvan deze of gene doofstomme nu bij ons is aangegeven, die ons anders onbekend zou zijn gebleven, maar desniettemin houden wij ons overtuigd, dat nog vele doofstommen in dit Rijk niet ter plaatsing worden aangegeven, uithoofde van de onbekendheid met — of de strekking van het Instituut, en het was om die reden, dat wij in de maand Mei ll. hebben bewerkt, dat er in de te dezer stede uitgegeven wordende couranten een artikel geplaatst werd, bestemd, om te deze de vereischte inlichting te geven, en tevens om de daarbij betrokkenen op te wekken tot de aangifte van *alle* doofstommen, in ons vaderland aanwezig. Dit artikel bevatte tevens de uitnoodiging, dat het in alle nieuwspapieren mogt worden overgenomen. Aan die uitnoodiging is vrij algemeen voldaan. Zij heeft reeds goede vruchten opgeleverd, en wij hopen, dat het doel, hetwelk wij ons in dit opzigt hebben voorgesteld, volledig bereid moge worden."

Sedert den 1 Januarij wordt er aan de kweekelingen een meer uitgebreid en geregeld onderwijs in de gymnastiek gegeven. Bij de overweging van de vraag, of het doelmatig en raadzaam zou zijn een afzonderlijk gebouw voor het geven van het onderwijs op te rigten, hebben Hoofd-directeuren op nieuw in overweging genomen (en dit is eene zeer gewigtige aangelegenheid) het sedert meer dan twintig jaren bij hen steeds als bijzonder wenschelijk voorgekomen plan, om het eenmaal zoover te brengen, dat de kweekelingen, althans in sommige ambachten, *aan het Instituut* onderwezen mogten kunnen worden, in plaats dat zulks geschiedde op winkels van onderscheidene bazen, zooals dit, van de oprigting des Instituuts af, heeft plaats gehad. Dit was ook het geliefkoosde denkbeeld van den stichter, Henri Daniel Guyot. Hij was overtuigd, dat het in werking brengen van dit plan beschouwd moest worden als hoogstnuttig en bevorderlijk tot het toekomstig welzijn van de kweekelingen, die meestal, nadat zij het Instituut hebben verlaten, met hunner handen arbeid in hunne behoeften moeten voorzien, en er dus het grootste belang bij hebben, hun ambacht *wèl* te kennen, door daarin grondig onderwijs ontvangen te hebben. Dat grondig onderwijs is op de winkels bij bazen buiten het Instituut, met betrekking tot onderscheidene ambachten, niet in voldoende mate te verwachten. Immers de kweekelingen worden, op nog zeer jeugdigen leeftijd, en op een tijdstip, dat ze veel minder dan later in staat zijn om anderen te begrijpen, op de winkels besteld, volstrekt niet bekend met het aan te leeren ambacht. De bazen, die de kweekelingen aannemen, hebben daarbij geen belang, want die kweekelingen kunnen nog volstrekt niets ten hunnen behoeve uitvoeren. Die bazen hebben bovendien zelden, evenmin als hunne knechten, tijd of gelegenheid om hun eigen werk te verzuimen, ten einde de aan hen toevertrouwde doofstommen te onderwijzen. Wat deze nog leeren is het gevolg van het *zien* werken.

Geheel anders moet het gesteld zijn, als de kweekelingen in hunne ambachten aan het Instituut, en onder behoorlijk toezigt, geregeld onderwijs ontvangen, hetzij gedurende den geheelen tijd van hun verblijf aan het Instituut, indien bijzondere omstandigheden zulks, in hun belang raadzaam mogten doen zijn, hetzij dat ze het laatste jaar of de beide laatste jaren van dat verblijf op een' winkel werkzaam zullen geweest zijn, hierbij opmerkende, dat dit laatste, in den regel, als hoogstdoelmatig aangemerkt moet worden, ten einde de kweekelingen kennis te doen verkrijgen van datgene, wat het onderwijs aan het Instituut hun niet kan verschaffen, en hen tevens tot het verkeeren in de maatschappij geschikt te maken; terwijl het buiten allen twijfel gesteld mag worden, dat, na daartoe behoorlijk voorbereid te zijn, het bezoeken van ambachtswinkels door onze kweekelingen, gedurende het hiervoren bedoelde tijdvak, de beste uitkomsten zal moeten opleveren, dewijl zij alsdan begrijpen kunnen, wat zij begrijpen moeten, en de bazen van den door hunne doofstomme leerlingen te verrigten arbeid althans eenig voordeel kunnen trekken, door welk een en ander die bazen aangespoord zullen worden, om het verlangde onderrigt met des te meer ijver te geven, of door hunne, daartoe geschikte, knechten te doen geven.

Thans hebben hoofddirecteuren gemeend, het reeds lang bestaande plan, om aan het Instituut een volledig of voorbereidend onderwijs in de daarvoor geschikte ambachten te geven, uit te voeren, en een gebouw te doen oprigten, niet alleen geschikt voor het onderwijs in de gymnastiek, maar tevens van voldoende ruimte en doelmatig ingerigt, om daarin door geschikte personen onderwijs te doen geven, vooreerst in het *kleermaken*, het *schoenmaken*, het *timmeren* het *schrijnwerken* en het *kuipen*; terwijl de gelegenheid bestaat, om daarin nog meerdere ambachten te doen onderwijzen. Dit gebouw is opgetrokken ten westen van de speelplaats, aanwezig tusschen de beide kosthuizen, en maakt alzoo met die kosthuizen één geheel uit, zoodat reeds spoedig met het onderwijs in de ambachten een aanvang kan worden gemaakt.

Hoofddirecteuren vertrouwen, dat de uitbreiding van het aan het Instituut regtstreeks te geven onderwijs de goedkeuring der leden zal wegdragen. Zij verwachten daarvan zeer veel goeds in het belang der kweekelingen, en bidden God, dat Hij zijnen zegen ook op dit werk moge schenken.

Ameland, den 17 October 1851.

In de Provinciale Friesche Courant van den 9 dezer, no. 81, — schrijver dezes eerst voor een paar dagen ter hand gekomen, uithoofde den Heer *F. E. Dijkstra*, welke deselve alhier ontvangt, dat no. niet ter lezing gezonden heeft — leest men een geschrift, tot opschrift hebbende: »Eene apokryphe zaak op Ameland," betrekking hebbende tot de plaats gehad hebbende verkiezingen van leden voor den Gemeente-Raad, geteekend door *O. P. Leep* (Lap) en *H. P. de Boer*.

Daar tegen de onderteekenaren van dat geschrift, welke onderteekenaren evenwel *enkel* als onderteekenaren moeten beschouwd worden, eene klagte bij de regtbank is ingediend, zoude het onnoodig zijn op hetzelve terug te komen, ware het niet dat het nuttig geacht werd, dat het bekend worde hoe de verkiezingen alhier hebben plaats gehad.

Het is dus enkel om die redenen dat ter kennis van het publiek gebragt wordt, dat, na de rondbrenging der stembriefjes, den onderwijzer *F. E. Dijkstra*, te Nes, de huizen der Kiezers bij herhaling heeft afgeloopen om de stembriefjes in te vullen of de personen aan te wijzen welke men *moest* verkiezen, waarbij denzelven door *een Rijk man*, doch meer heimelijk, volgens zijne gewoonte, is ondersteund geworden.

Toen deze personen, bij de opening der stembriefjes zagen, dat zij, niettegenstaande hunne onvermoeide pogingen, toch hun oogmerk niet ten vollen bereikt hadden, kwamen zij eenige dagen na de verkiezingen, — wetende hoe gemakkelijk het is alhier onder elk stuk onderteekeningen te krijgen, wanneer de bedoelde rijke man maar eerst teekent, zoo als hier het geval moet zijn geweest, — op het denkbeeld, ten einde wantrouwen te doen ontstaan, om de woningen der Kiezers op nieuw af te loopen en dezelven mondeling of schriftelijk te doen verklaren dat zekeren *de Boer* door hun gestemd was, waarmede zich alweder genoemden *Dijkstra*, als daartoe juist geschikt, belastte en waartoe sommige Kiezers aller onfatsoenlijkst moeten zijn gedrongen.

Men zal uit het vorenstaande ontwaren, hoe het met de verkiezingen op Ameland is toegegaan en moeten toestemmen, dat wanneer handelingen als de voormelde plaats hebben, men niet anders kan verwachten, dan dat den een den ander misleidt, zoo als dan ook ligt is na te gaan dat plaats gehad heeft, terwijl men tevens zal kunnen beoordeelen *en* welke waarde aan geschriften en verklaringen als de hier bedoelde *en* welke *waarde* die personen hebben welke dezelve opmaken of de opmaking bevorderen.

Daar het doel van deze handelingen en geschrijf algemeen althans alhier bekend is, acht ik het niet noodig daaromtrent iets te vermelden en eindig deze met mededeeling dat ik, zoo dikwijls ik met zulk slag van menschen in aanraking koom, mij het oude deuntje herinner;

De voog'laar op 't bedriegen uit,
De vogels lokt met zoet geluid.

en mij steeds wanneer zij beginnen te glimlagchen voorstelle, dat een démon hen kittelt en tot . . . . aanzet.

Een vijand van Courantengeschrijf zijnde, zal ik op geen verder te schrijven stukken over deze aangelegenheid acht slaan, maar beleedigd wordende, handelen zoo als ik gedaan heb ten aanzien van de onderteekenaren van gedacht geschrift.

Van HEECKEREN.

De DIRECTIE voor de Loterij, »*Hulpbetoon aan nijvere armen*" heeft voor hare aanstaande verloting van H. K. H. de Prinses *Frederik* der Nederlanden, ontvangen een fraai gewerkt canapé kleedje.

Leeuwarden, 20 October 1851.

Eenige Stemgeregtigden, overtuigd van het wenschelijke en billijke, dat bij de Provinciale Staten zooveel mogelijk elk gedeelte van het gewest vertegenwoordigd wordt, omdat ook locale kennis dikwijls zoo noodzakelijk vereischt wordt om het algemeen belang te bevorderen, wijzen daarom hunne mede-kiezers in het hoofd-kiesdistrict *Dokkum*, op het wenschelijke dat ook Dokkum althans door één lid bij de Staten van dit Gewest vertegenwoordigd worde, en bevelen daarom de Kandidatuur van den Heer Mr. A. van SLOOTEN, Notaris te Dokkum, dringend aan. Vertrouwende dat zoowel hunne Mede-kiezers in het algemeen, als die van de stad Dokkum in het bijzonder, de keus van genoemden Kandidaat zullen bevorderen.

Dokkum, Oct. 1851. *Eenige Stemgeregtigden van Dokkum.*

Eenige KIEZERS uit *KOLLUMERLAND* en *ACHTKARSPELEN*, stellen bij de aanstaande Verkiezing van een Lid der Provinciale Staten in het Kiesdistrict *Dokkum* voor, Mr. J. J. BOLMAN, Secretaris van Kollumerland en Nieuw Kruisland, te Kollum.

OUDEMIRDUM, den 9 October 1851. Mijne geliefde Vrouw ALIDA L. de BOER, werd heden zeer voorspoedig verlost van eene welgeschapene Dochter.

I. TROSTE, *Pred.*

*** Voorspoedig bevallen van een Zoon H. F. WOUDA, geliefde Echtgenoote van

Sneek, den 12 October 1851. P. van der FEER Jr., *Apotheker.*

*** Heden beviel door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene Dochter EKE WOLFFES, geliefde Echtgenoot van

Workum, den 17 October 1851. J. BANNING.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter.

Leeuwarden, den 20 October 1851. M. N. P. HILARIUS, geb. de Waal.

*** Mijn beminde Man SIEMEN JANS KNOL werd heden avond op het alleronverwachtst in den gezegenden ouderdom van 83 jaren en 5 maanden van mijne zijde gerukt.

Hoezeer mij den opregsten dank betaamt voor eene echtverbindtenis van 46.. jaren en 5 maanden, stort mij echter zijn afsterven in bitteren rouw. Ik verlies in hem een trouwen Gade en mijne 6 Kinderen en 37 Kleinkinderen een' zorgvollen Vader en Groot-vader. Slechts 4... jaren mogt hij van zijn vroeger zeer bedrijvig landbouwend leven uitrusten.

Lemmer, den 7 October 1851. GRIETJE W. HUITEMA.

*** Heden overleed alhier na langdurig lijden onze geliefde Dochter MATHILDA, in den leeftijd van ruim 20 jaren.

Sneek, P. RISSELADA.
den 18 October 1851. G. RISSELADA — Tichelaar.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed aan de gevolgen der mazelen en bijkomende zinkingkoortsen, ons innig geliefd Dochtertje MARIA, in den jeugdigen leeftijd van 5 jaren en 47 dagen.

Harlingen, A. R. BLIJSTRA.
den 14 October 1851. S. BLIJSTRA — Westerbaan.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed onze waarde moei TIJTJE FOKKES FABER, Renteniersche alhier, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren.

Holwerd, den 16 October 1851. R. J. HOEKSTRA.

*** Ons jongste Zoontje ANSKE, werd ons heden door den dood ontrukt. Slechts 4½ maand mogten wij hem bezitten.

Leeuwarden, IJ. TULP.
den 16 October 1851. P. TULP — van der Werf.

*** Heden overleed na eene ziekte van 13 dagen onzen geliefden tweeden Zoon JOHANNES, in den ouderdom van 18½ jaren.

Harich, K. J. SWART.
den 16 October 1851. R. J. KLIJNSTRA.

*** Heden trof mij op het alleronverwachts de gevoeligste slag. Mijne eenige Dochter en eenig Kind, werd door een haastig toeval aan mij ontrukt, in den bloeijenden leeftijd van twintig jaren en acht dagen. — Hoe zwaar mij dit verlies treft, hope ik door kracht van boven ondersteund te worden.

Nes, den 18 October 1851. S. van KLEFFENS,
Predikant.

NB. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving voor bijzondere aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 14 tot en met den 20 October 1851 aangegeven: 8 Geboren, 10 Overleden, 4 paren Gehuwd.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 17 October 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 33,50. AANVOER, 867/4 225/8 104/16 vaten.
KAAS, - 16,00 à *f* 18,00. » 7914 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 18 *October* 1851.

Nederland.

Werk. Schuld	2½ pCt.	$57\frac{3}{8}$	$57\frac{3}{16}$	$57\frac{3}{16}$
Dito dito. ..	3 »	$67\frac{1}{2}$		
Dito dito ...	4 »	$88\frac{3}{4}$	$88\frac{13}{16}$	$88\frac{13}{16}$
Amort.-Synd.	3½ »	$88\frac{1}{2}$		
Handel-Maats.......				

Frankrijk.

Certific.......	3 pCt.	$51\frac{1}{8}$

Rusland.

Ob. bij *H.* 1798/1815	5 pCt.	$104\frac{1}{4}$	
dito dito 1828/1829	5 »	103	
Dito bij dito..	4 »	$87\frac{1}{4}$	
Geldl. te Londen	4½ »	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{4}$

Spanje.

Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	14	$14\frac{1}{16}$	$14\frac{1}{16}$
» » v. 510 £	5 »	14	$14\frac{1}{8}$	$14\frac{1}{8}$
» onb. Stukk.	5 »	14	$14\frac{1}{16}$	
»	3 »	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{1}{2}$	
» Binnenl. à 6/m	3 »	$34\frac{7}{8}$		
Ardoin Coupon		8	$8\frac{1}{8}$	
Passive........				

Oostenrijk.

Metaliek.......	5 pCt.	$71\frac{5}{8}$		
» (nieuwe)	5 »	78	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{1}{8}$
» »	2½ »	$37\frac{3}{8}$	$37\frac{1}{2}$	

Portugal.

Te Londen 5 (nu 4) pCt.		
»	4 »	$32\frac{5}{8}$

Braz. 5 pCt. $88\frac{3}{4}$; Mex. $25\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{5}{8}$; Peru 5 pCt. $86\frac{3}{4}$; Gren. $1\frac{3}{4}$ pCt. 14, $\frac{1}{8}$; Ecuador $2\frac{1}{2}$; Venez. Onb. St. 3 pCt. 31; Gren. Onb. St. $1\frac{3}{4}$ pCt. $13\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$.

Bij onbeduidende affaire waren heden Holl. fondsen goed prijshoudend. Vreemde effecten waren over het algemeen, bij vrij levendigen omzet in Spaansche 5 pCt. en Nieuwe 5 pCt. Metal. een weinig aangenamer.

Zondag den 19 *October.*

Heden zijn Ardoins à £ 510 à $14\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$ en dito Coupons à $8\frac{3}{16}$ verhandeld. In nieuwe 5 pCts. Metall. is slechts een gering postje à $77\frac{3}{4}$ gedaan.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 23,70. Div. in £ St. *f* 11,80. Fransche *f* $56\frac{1}{4}$. Belgische *f* $56\frac{1}{4}$. Pruisische *f* $34\frac{3}{4}$. Hamb. Russ. *f* $36\frac{1}{2}$. Russ. in Z. R. *f* $36\frac{11}{16}$. Pools. in *Fl.* *f* $27\frac{1}{4}$. Coupons Portugal Binnenl. schuld no. 16, *f* $46\frac{1}{4}$.

Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,70 à *f* 9,80.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van OPSTERLAND, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de NAJAARSMARKT te *Gorredijk* dit jaar op den 25 October e. k. zal aanvangen en op den 30 October daaraanvolgende zal eindigen.

Dat degene welke verlangen die Najaarsmarkt met Kramen, Disschen enz. te bezoeken, zich daartoe met franco brieven vóór of op den 24 October e. k. aan den Veldwachter B. S. LUXWOLDA, te Gorredijk, zullen moeten aanmelden, ten einde bij de loting der plaatsen in aanmerking te kunnen komen.

Dat eindelijk op genoemde Markt geene zoogenaamde Horoscoopstrekkers, Rijfelaars of spelen om gewin zullen worden toegelaten, maar dat deze, even als de Bedelaars, strengelijk zullen worden geweerd en bij overtreding overeenkomstig de wet worden gestraft.

Beetsterzwaag, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 18 October 1851. S. van THIJSSEN.
Ter ordonnantie van Dezelven,
L. R. SALVERDA.

Veemarkt te Veenklooster.

Aan de Veehouders wordt bekend gemaakt dat de NAJAARS-VEEMARKT te *VEENKLOOSTER* gehouden zal worden op *Donderdag den 23 October.*

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, op regterlijke authorisatie, publiek verkoopen:

1. Eene kamp BOUWLAND, nabij het Gebuurte te Z.-Dragten, groot 63 roede 70 el; verhuurd tot 1853 voor *f* 71 's jaars.
2. Een perceel HOOGVEEN, in het Veld van *J. L. Bosma*, te Silmien, gelegen in het Kad. perceel no. 1240.
3. Drie GRAVEN op het Kerkhof te Z.-Dragten.

De veiling is Donderdag 23 October, 's avonds 7 uur, in de Herberg *het Graauwpaard*, te Dragten.

HOUTVEILING TE *IRNSUMAZIJL.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Dingsdag den 28 October 1851, des morgens ten 9 uur, ten huize van de Wed. *Reitsma*, onder Friens, verkoopen: Onderscheidene ladingen EIKEN-, ESSCHEN- en BEUKEN HOUT, waaronder zwaar Zaaghout en Kromhout; alles reeds gedeeltelijk aangevoerd.

Boelgoed op zes maanden crediet.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Donderdag den 30 October 1851, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Weduwe *Lubbert A. Annema*, Boerin op Siepenstein onder Legemeer, bij boelgoed, *de posten boven f 15 op zes maanden crediet, tegen voldoende borgstelling*, presenteren te verkoopen:

LEVENDIG VEE, BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN, als: 17 melke- en kalve Koeijen, 1 Kalf-Hokling, 3 Kalveren, 1 melk Schaap, 1 Lam, 1 donkerbruin Merriepaard, 1 beslagen- en 1 onbeslagen Wagen, 5 koperen Melkemmers, 6 houten Emmers, 6 Molkenvaten, 4 koperen- en 9 houten Melk-Aden, 6 Melktobjes, 1 Tieme, 500 bos Riet, Harken, Vorken en verdere Boerengereedschappen. Voorts 1 Spinde, 1 Klok, 1 Spiegel, 1 Kagchel en hetgeen ten dage des verkoops meer zal worden aangeboden.

Verkooping van Klaphout en Hoepels.

De Notaris M. DE VRIES, te Augustinusga, zal, op Zaturdag den 1 November 1851, ten 10 ure voor den middag, in de Herberg van *A. W. Veenstra*, te Strobos in Friesland, ten verzoeke van den Koopman J. C. DE BOER, aldaar, op 6 maanden crediet tegen voldoende borgstelling verkoopen:

27 schok, in deze maand October uit Memel aangevoerd KLAPHOUT, benevens eene groote kwantiteit HOEPELS, van differente soort, en zulks in perceelen.

Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. VERWEIJ, Procureur aldaar, publiek bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

1. Eene voor weinige jaren bijkans geheel vernieuwde hechte KOOPMANS HUIZINGE en PAKHUIS c. a., waarin eene Touwslagers-Affaire wordt uitgeoefend, staande aan den Cingel op den hoek van de Kleine Palen te Sneek; bewoond door *Bonne J. Wielinga c. s.*
2. Eene uitgestrekte LIJNBAAN, met ruime Bergplaatsen, staande en gelegen aan den Stadswal nabij het Hooiblok te Sneek; in huur bij den Heer *A. S. van Lankhorst.*
3. Eene prompte HUIZINGE c. a., aan het Kleinzand bij den Stadswal aldaar; in huur bij *Johs. Endstra*, en
4. De HELFT in een VEERSCHIP met deszelfs TOEBEHOOREN en in het octrooi om te varen in het veer van Sneek op Joure en Heerenveen vice versa; in huur bij *Rein Bakker.*

Wie gading maakt kome op Woensdag 5 November a. s., bij de provisionele toewijzing, 's avonds 7 uur, op nader te bepalen plaats binnen Sneek; zijnde de panden onder 1 en 2 gemeld inmiddels *uit de hand te koop.*

Verkooping van eene Boekdrukkerij,

HEDEN morgen om 10 uur, ten huize van *Wesbonk*, in het Roodhert, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, ten overstaan van

L. HARMENZON, *Deurwaarder.*

BOELGOED in de BANK VAN LEENING te Sneek,

op *Woensdag den 29 October 1851*, der PANDEN welke ingebragt zijn in de zes eerste maanden van het jaar 1850.

Een STAL en WAGENHUIS te HUUR, te aanvaarden den 12 November 1851; te bevragen in letter E, no. 417 binnen Leeuwarden.

Uit de hand te koop

wordt aangeboden: Een HUIS, staande op een der beste standen van Harlingen, voorzien van: 5 Kamers, Bedsteden, Kasten, Stookplaatsen en ruim Voorhuis voor alle affaires geschikt, Keuken met Bedstede, ruime Kelder, Plaats met Put en Regenwatersbak, ruime Zolders etc. etc. Te bevragen met *franco* brieven onder letter X. bij den Boekhandelaar en Steendrukker S. HOUTSMA, te Harlingen.

MUZIJK.

Voor een civielen prijs TE KOOP: Eene beste VIOLONCELLE met mechaniekе schroeven. Franco informatien bij A. J. RODENBURG PATER, te Leeuwarden.

De Ondergeteekende heeft de eer ter kennis zijner geëerde begunstigers te brengen, dat dezer dagen door hem ontvangen zijn: *De modellen van Dames MANTELS en MANTELETS*, alsmede de daartoe benoodigde *NIEUWE STOFFEN.* — Voorts zijn bij hem voorhanden: eene groote partij *geruite LONG-SHWALS* en *vierkante OMSLAGDOEKEN*, eene fraaije collectie *THIBET-MERINOSSEN, SATIN DE CHINES, PURE-LAINES, geruite STOFFEN, enz.*, ten dienste van het tegenwoordige en volgende saizoen.

Leeuwarden,
den 16 October 1851.

A. VAN ASSEN,
bij de Koornbeurs.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze PILLEN, die sints vele jaren met het beste gevolg, tegen de slijm, en als maagversterkend gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de Gal en zeer zacht laxeerend zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje met Berigt van het gebruik verkrijgbaar, door tusschenkomst van de Heeren:

S. B. Walter,	te Dockum.	*W. S. Visser*,	te Lemmer.
J. H. van der Meulen,	» Franeker.	*G. S. Swart*,	» Gorredijk.
D. de Jong,	» Hindeloopen.	*P. T. Potma*,	» Sneek.
Wed. *Binksma*,	» Harlingen.		

Voor Leeuwarden, en andere plaatsen waar dezelve nog niet te verkrijgen zijn, worden op zeer aannemelijke voorwaarden Dépôthouders verlangd, adres aan den Heer J. J. SCHREUDER, Apotheker te Haarlem.

Eene verzwering in de borst,

DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN *HOLLOWAY* GENEZEN.

Omtrent drie jaren geleden had Mejufvrouw *O'Flaherty*, in de Millstraat te Cork woonachtig, het ongeluk, eene zware kneuzing op de borst te krijgen. Vier maanden later werd de pijn heviger en het lijdende deel zwol aanmerkelijk op. Men wendde onderscheidene middelen aan, doch alles zonder goed gevolg. Eindelijk vormde er zich een Ettergezwel, waaruit zich eene groote hoeveelheid bedorven vocht ontlaste, hetwelk het gestel der lijderes buitengewoon verzwakte. Toen werden haar, door eene dame van hare kennis, zeer sterk de Pillen en Zalf van *Holloway* aanbevolen. Zij volgde dien raad, en binnen korten tijd was hare wond genezen en zij is thans volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 6,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

De Heer J. WESSELS, van Monnickendam, is door DR. PINTERS OOR-PILLEN van eene Doofheid genezen, waaraan hij ongeveer drie maanden geleden had. Toen hij ze vijf dagen gebruikt had, bespeurde hij eene werking en had een gedurig gedruisch als of hij in de verte iets hoorde; na veertien dagen was hij volkomen genezen en kon weder zeer goed hooren.

DEZE PILLEN zijn in Katoen gerold, langwerpig en gelijken op de Cocon van een Zijwormpje; zij worden in het Oor gestopt als een watje en des morgens en des avonds vernieuwd. DR. FELDBERG in Weenen getuigt, dat hij in zijne praktijk personen die vele jaren doof waren er mede genezen heeft en dat iedere Doofheid er mede genezen kan worden als zij niet mede op de wereld gekomen is of als de Gehoorwerktuigen niet gedood zijn door inspuitingen eener Sublimaatoplossing, dat in sommige gevallen gebezigd wordt.

Zij zijn in Doosjes van 60 Pillen ingepakt en kosten *f* 2,50 in de onderstaande Dépôts:

Amsterdam, *Verkoophuis*; Arnhem, *Tikkel, R. B. de Roos*; Assen, *H. P. A. v. Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Groningen, *R. Hartman, C. Rikkers*; Haarlem, *J. Larsen, Karthaus*; 's Hage, *Sack en Comp.*; Harderwijk, *Wed. Tijhoff*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Heerenveen, *G. Overdiep*; Hindeloopen, *David de Jong*; Hoorn, *L. B. Ruttenberg*; Leeuwarden, *S. P. Postma*; Rotterdam, *J. A. Klinger en Comp.*; Schiedam, *N. Roepius*; Sneek, *P. T. Potma*; Thiel, *L. Ulfelder*; Utrecht, *Ferd. Meijer*; Veendam, *S. Savenye.*

Nieuwe Lithographische en Authograpische DRUKKERIJ,

VAN

S. M. A. TER HORST,

te LEEUWARDEN, letter C, no. 10.

Na eenige jaren bovenstaand vak met vlijt beoefend te hebben, bevind ik mij in staat het daarin vereischt wordende, tegen elken solieden mededinger, zoo wel in prijs als netheid van uitvoering te kunnen leveren, waardoor ik mij bij mijne Stadgenooten minzaam aanbeveel.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, ziet het licht:

DE JUBELPERIODEN,

aangewend bij de tijdrekening van de geschiedenis der

ISRAëLITEN,

tot staving van het historisch chronologisch onderzoek naar den tijd der

BABYLONISCHE BALLINGSCHAP,

door Dr. J. G. OTTEMA.

Prijs . . . . *f* 0,65.

Dit geschrift is zoo als reeds den titel aanwijst, zeer belangrijk voor de bezitters van KORES, van denzelfden schrijver, dat het vorige jaar het licht zag.

***** Bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, zijn de onderstaande werken uitgegeven en alom te bekomen:

1. Brieven en Opstellen over verschillende onderwerpen. Een Leesboekje voor Stad- en Landscholen, door B. L. van Albada, Onderwijzer te Workum, *f* 0,20.
2. De Friesche Robinson Crusoë, of de Lotgevallen van Thomas Havinga en den Neger Zabi. Een Leesboek voor de Tweede Klasse, 4de druk, met plaatjes, *f* 0,25.
3. Geschiedenis des Vaderlands, ter bewaring en aankweeking van Volksdeugd; een Leesboek voor de Nederl. Jeugd, *f* 0,25.
4. Handboekje voor Onderwijzers, om naar hetzelve, binnen weinige weken, aan Kinderen het lezen te leeren; waarbij gevoegd is een stel of 90 plaatjes, op 10 vel papier gedrukt, getiteld: de Kindervreugd; door R. C. Rijkens, Onderwijzer te Groningen, *f* 0,55.
5. Hornstra, (P.) Voedsel voor Verstand en Hart, uit spreekwoorden en spreuken afgeleid; een leesboekje voor de middelste Klasse eener lagere School, 2de druk, *f* 0,20.
6. ———— Leesboekje ten vervolge op de 4 nommers van het Spelend Onderwijs, 2de druk, *f* 0,16.
7. Oefeningen voor eerstbeginnende Leerlingen, tot handleiding bij de Tafels der Grondklanken, van J. H. Nieuwold, 2 stukjes, 5de druk, *f* 0,12.
8. H. Wester, Bijbelsche Geschiedenis, 2 deelen met platen, in halve Eng. linnen banden, *f* 3.
9. Schrijf-, Kantoor-, Zakboeken, enz. enz., volgens verlangen, uitmuntend geliniëerd, tegen fabrijks prijzen.
10. Schrijf-, Velin- en Postpapier, Schoolboeken, Pennen, enz., voor Onderwijzers; alles goedkoop.
11. Van de Boekbinderij en Liniëer-Machine zijn altijd Modellen ter bezigtiging voorhanden, en de Boekdrukkerij is met keurige lettersoorten vermeerderd.

NB. Verkooping van BOEKEN in de maand November aanstaande; Boeken, Schilderijen, Platen, Rariteiten, enz., kunnen franco ingezonden worden ten huize van bovengenoemden.

***** Bij VAN DRUTEN en BLEEKER, Boekdrukkers en Boekverkoopers te Sneek, komt van de pers, tegen den prijs van 30 Cents:

Minne Jorrits Reis nei it Kollummer Oproer,

beschreauwn troch Dr. *E. HALBERTSMA.*

Bij dezelfden zijn mede uitgegeven:

De Labadie en de Labadisten,

EENE BLADZIJDE UIT DE GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK;

DOOR

H. VAN BERKUM,

Predikant te Stiens.

2 dln. in gr. 8vo. met Vignet *f* 4,50.

De koopers van Bekker te Franeker, Spener te Dresden, eene Preek onder Lodewijk XIV enz. enz., zal dit werk zeker hoogst welkom zijn.

HANDBOEK

DER

VEEARTSENIJKUNDIGE HEELKUNDE,

door J. F. C. DIETERICHS, naar den *tweeden* druk uit het Hoogduitsch vertaald, met eene voorrede en eenige aanteekeningen van

Dr. A. NUMAN.

3 dln., 1073 pag. in gr. 8vo met platen. Tweede Uitgaaf. Voor den veel

verminderden prijs

van *f* 3,90 in plaats van *f* 9,60, die de eerste uitgaaf heeft gekost.

RICHARD CRAIGLETORPE, OF DE WREKENDE HAND DES TIJDS;

door de Schrijfster van
EMILIA WYNDHAM, ANGELA, DE WILMINGTONS enz.
Uit het Engelsch door P. VAN OS,
2 dln. in gr. 8° met Vignet *f* 6.

REGINALD HASTINGS, Een verhaal uit den tijd der onlusten van 164–;

door ELIOT WARBURTON.
Naar den *tweeden* druk uit het Engelsch door C. M. MENSING.
2 dln. in gr. 8°. met vignet *f* 5,80.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.